

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานต่อผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในการเรียนภาคทดลอง
รายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1
ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
Effect of Team-Based Learning on Learning Outcomes According to
Thai Qualifications Framework for Higher Education in Experimental Study
of Maternal and Newborn Nursing and Midwifery I
among Nursing Students, Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit

Corresponding author E-mail: Sitanan@unc.ac.th *
(Received: May17, 2021; Revised: October 28, 2021;
Accepted: January 7, 2022)

สิตานันท์ ศรีใจวงศ์ (Sitanan Srijaiwong)^{1*}
ผ่องศรี พุทธิรักษ์ (Pogsri Buddharak)²
ณัฐธรมณณ์ โกศัย (Nattamon Kosai)³
จิราพร วิเศษโกศล (Jiraporn Visitgoson)⁴
พัชชา สุตแดน (Pacha Suddaen)⁵
สุกัญญา ม่วงเลี้ยง (Sukunya Muangliang)⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองชนิดกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 และผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงบรรยายและสถิติ paired t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. คะแนนความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก่อนการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 12.26 และหลังการเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 98.51 ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนการเรียนเท่ากับ 2.71 (SD = .79) และหลังการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 (SD = .62)
2. ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001
3. ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .66$) ดังนั้น ควรนำการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานมาใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาล เนื่องจากสามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ, นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

This research is quasi-experimental research, one group pretest-posttest design to examine the knowledge of Maternal and newborn nursing and midwifery I subject and learning outcomes according to Thai qualifications framework for higher education. The participants consisted of 36 students who were 3rd year nursing students in Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit. Instruments were collected by 3 components; namely, 1) the knowledge test 2) the questionnaire on nursing students' learning outcomes according to Thai qualifications framework for higher education, and 3) the questionnaire on nursing students' satisfaction on team-based learning. Data were analyzed by descriptive statistics and paired t-test.

Results were as follow:

1. The score of knowledge was passed standard scores by 12.26 percentages before implementation of team-based learning, and 98.51 percentages after implementation. The average score of Thai Qualifications Framework for Higher Education was 2.71 ($SD = .79$) before implementation of team-based learning, and 3.28 ($SD = .62$) after implementation.

2. The average score of knowledge after implementation of team-based learning was higher than before implementation at a statistical significance of $p < .001$.

3. The average score of learning outcomes according to Thai qualifications framework for higher education after implementation of team-based learning was higher than before implementation at a statistical significance of $p < .001$.

4. The satisfaction scores of team-based learning resulted in the high level with the average scores as 4.24 ($SD = .66$)

Therefore, team-based learning methods should be used for nursing teaching due to improving nursing students' learning outcomes according to Thai qualifications framework for higher education.

Keywords: Team-based learning, Thai qualifications framework for higher education, Nursing students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ จึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาหรือสาขาวิชา รวมทั้งใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ (Ministry of Education Announcement on Undergraduate Qualifications Standards Nursing Science, 2009) ในส่วนของสาขาพยาบาลศาสตร์ ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ผลการเรียนรู้ที่กำหนดคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ เป็นหลักหรือเป็นแนวทางในการกำหนดผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร (มคอ. 2) ซึ่งแต่ละสถาบันการศึกษาจะกำหนดผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร (มคอ. 2) สู่รายวิชาต่าง ๆ ทั้งนี้ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรที่สถาบันกำหนดจะต้องสนองตอบความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน ผู้ใช้บัณฑิต หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Higher Education Commission Ministry of Education, 2017)

ในปัจจุบันความต้องการด้านสุขภาพมีความซับซ้อนและหลากหลาย รวมถึงมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมถึงการจัดการศึกษาในสาขาพยาบาลที่มีการปรับปรุงหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีและระบบสุขภาพของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์โลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนพยาบาลควรยึดหลักการ “สอนให้น้อยลง แต่ให้เรียนรู้ให้มากขึ้น (Teach less, Learn more)” โดยใช้รูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การส่งเสริมให้ใช้การสร้างแรงจูงใจภายในเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย การเรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Panich, 2012) ดังนั้นการจัดการศึกษาพยาบาลจึงควรมีการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาพยาบาลให้มากขึ้น สถาบันการศึกษาจึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและส่งเสริมผู้สอนปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้นักศึกษาเกิดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของสังคม ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะหรือเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการสอน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นผู้ลงมือ (Active learning) (Sisk, 2011)

การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning: TBL) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นความร่วมมือในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การพัฒนาความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหา นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (active learning) โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นเพื่อให้นักศึกษาเตรียมความพร้อมในการอ่านหนังสือก่อนเข้าห้องเรียน

และเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความรู้ได้มากขึ้น กลุ่มนักศึกษาจะรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่น เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน (Cheng, Liou, Tsai & Chang, 2014) ผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถทำให้เกิดผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Saithanu, Thani & Luprasong, 2019) และผู้เรียนที่ได้เข้าเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานระบุว่า ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทั้ง 5 ด้าน สามารถพัฒนาขึ้นทุกครั้งที่เข้าชั้นเรียน โดยการศึกษาที่ผ่านมาจะศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552 ที่กำหนดให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ในศาสตร์พื้นฐานทั่วไป ศาสตร์ทางการพยาบาลและผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง เข้าใจและประยุกต์ใช้ได้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา คิดเป็นระบบ เข้าใจวิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี (Santanavanich, Pumpuang & Thavorn, 2015)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรดิตถ์ ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานวิชาชีพ การเรียนการสอนของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 มีการเปลี่ยนแปลงของหน่วยกิตของรายวิชา โดยในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 สาขาพยาบาลศาสตร์ รายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 จะมีเพียงภาคทฤษฎีจำนวน 3 หน่วยกิต ทำให้การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเน้นการบรรยาย แต่ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ประกอบด้วยภาคทฤษฎีจำนวน 2 หน่วยกิต และภาคทดลองจำนวน 1 หน่วยกิต จากผลการประเมินรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ภาคทดลอง ในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา พบว่าการจัดการเรียนการสอนในภาคทดลองผู้สอนจะเน้นการสาธิต และให้นักศึกษาสาธิตย้อนกลับเป็นรายบุคคล ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย เครียดและเหนื่อยล้า เนื่องจากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อยและต้องใช้เวลาอ่านทบทวนเนื้อหาจำนวนมากเพื่อเตรียมตัวในการสาธิตย้อนกลับ ครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชา ได้แก่ การพยาบาลมารดาทารกที่มีการภาวะปกติทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด และผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่านักศึกษาพยาบาลมีความเครียด วิตกกังวล กลัว ในการฝึกภาคปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ซึ่งส่งผลให้ขาดสมาธิและหลงลืม เกิดการเรียนรู้ในการฝึกภาคปฏิบัติลดลง (Neamsakul, 2017) ดังนั้นผู้สอนควรมีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การสอนในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ให้เป็น active learning มากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนภาคทดลองในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 จึงได้เลือกวิธีการเรียนการสอนแบบใช้ทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning: TBL) มาใช้ในการพัฒนานักศึกษาตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนการเตรียมนักศึกษาพยาบาลให้มีการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 และระดับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามการรับรู้ของนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามการรับรู้ของนักศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 หลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการเรียนรู้
2. คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ตามการรับรู้ของนักศึกษาหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าก่อนการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-based learning) ของ Michaelsen & Sweet (2008) การใช้ทีมเป็นฐานเป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการร่วมมือในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การพัฒนาความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหา นักศึกษารับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานมีขั้นตอน 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมความพร้อม ระยะประกันความพร้อม และระยะการประยุกต์ใช้ สำหรับในการจัดการเรียนการสอนภาคทดลองของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยในระยะเตรียมความพร้อมประกอบด้วย กิจกรรมสร้างความเข้าใจในการเรียน ระยะประเมินความพร้อมประกอบด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมทดสอบความรู้รายบุคคล กิจกรรมทดสอบความรู้รายกลุ่ม กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม และกิจกรรมผู้สอนสรุปเนื้อหา และในระยะการประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย กิจกรรมการประยุกต์ใช้ความรู้ และกิจกรรมการประเมินผล ร่วมกับการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ชนิดกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (one group pretest-posttest design)

ประชากรที่ศึกษา เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ จำนวน 134 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ปีการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรดิตถ์ จำนวน 36 คน โดยการจับฉลากแบบสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 134 คน จากนั้นแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ตามผลการ เรียนดี ปานกลาง และอ่อน หลังจากนั้นผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มเป็น 6 กลุ่ม โดยการจับฉลาก แบบสุ่มอย่างง่าย และจับฉลากเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 6 คน เพื่อคละกลุ่มตัวอย่างตามผลการเรียน เนื่องจากทีม ที่ดีที่สุดควรมีผู้เรียนทีมละ 5-7 คน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้ทุกคนในทีมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ สมาชิกแต่ละทีมควรมีภูมิหลังที่หลากหลายเพื่อช่วยส่งเสริมมุมมองการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ความ หลากหลายของทีมอาจจะแบ่งตามผลสัมฤทธิ์การเรียน ความสามารถ ความแตกต่างของวัฒนธรรม หรือ การสุ่ม (Michaelsen & Sweet, 2011) เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) ได้แก่ นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง สามารถฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยได้ และสามารถเข้าร่วมงานวิจัยด้วยความสมัครใจ เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างไม่สบายหรือขาดเรียนในวันเก็บข้อมูลหรือมีภาวะ เจ็บป่วยกะทันหัน และมีอาการซึมเศร้า อาการทางประสาท และอาการทางจิต โดยสังเกตพฤติกรรมของ นักศึกษาและสอบถามข้อมูลประวัติการเจ็บป่วยจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้น เกณฑ์การ ถอนผู้เข้ารับการวิจัยออกจากโครงการวิจัย (Withdrawn/discontinuation criteria) ได้แก่ อาสาสมัคร ขอลอนความยินยอมระหว่างการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมความพร้อม ระยะประเมินความพร้อม และระยะการประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. ระยะเตรียมความพร้อม (ก่อนเข้าเรียนภาคทดลอง 1 สัปดาห์) ประกอบด้วย กิจกรรมสร้างความเข้าใจในการเรียน ผู้สอนต้องเตรียมคู่มือและสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับทักษะการพยาบาลที่เกี่ยวกับการ พยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ ภาคทดลอง ได้แก่ การประเมินสภาพร่างกาย การตรวจครรภ์ของ หญิงตั้งครรภ์ การประเมินสภาพผู้คลอดในระยะรับใหม่ การประเมินความก้าวหน้าของการคลอด การทำ คลอด การประเมินทารกแรกเกิด การทำคลอดรก การตรวจร่างกายมารดาหลังคลอด และการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่ หลังจากนั้นผู้สอนอธิบายกระบวนการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานและการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน โดยมอบหมายให้นักศึกษาทุกคนศึกษาคู่มือและสื่อวีดิทัศน์ของการฝึกภาคทดลอง และให้สรุปเนื้อหาของ ฐาน รวมทั้งแนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และให้นักศึกษาแต่ละคนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษา (ก่อนเรียน)

2. ระยะประเมินความพร้อม (5 ชั่วโมง) ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมทดสอบความรู้รายบุคคล เพื่อเป็นการประเมินความพร้อมของนักศึกษา ให้ นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้สาระสำคัญของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 (ก่อนเรียน) ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

2.2 กิจกรรมทดสอบความรู้รายกลุ่ม โดยแบ่งนักศึกษาเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยให้ แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้มีความหลากหลายและเป็นการส่งเสริมให้ เกิดการเรียนรู้แบบนักศึกษาช่วยเหลือกัน หลังจากนั้นให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มทดสอบความรู้โดยให้ทีม ช่วยกันทำข้อสอบชุดเดิม ร่วมกันหาคำตอบและวิเคราะห์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ใช้เวลาประมาณ 60 นาที

2.3 กิจกรรมอภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาคู่มือและสื่อวีดิทัศน์ ของการฝึกภาคทดลอง และให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อหาของฐานรายกลุ่ม 1 ชั่วโมง 30 นาที

2.4 ผู้สอนที่รับผิดชอบในฐานะสรุปเนื้อหา ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

3. ระยะการประยุกต์ใช้ (ใช้เวลา 25 ชั่วโมง) ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมการประยุกต์ใช้ความรู้ นักศึกษาทุกคนสาธิตย้อนกลับเกี่ยวกับทักษะการพยาบาลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ได้แก่ การประเมินสภาพร่างกาย การตรวจครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ การประเมินสภาพผู้คลอดในระยะรับใหม่ การประเมินความก้าวหน้าของการคลอด การทำคลอด การประเมินทารกแรกเกิด การทำคลอดรก การตรวจร่างกายมารดาหลังคลอด และการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

3.2 กิจกรรมการประเมินผล โดยผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้รายบุคคล (หลังเรียน) โดยเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบความรู้รายบุคคล (ก่อนเรียน) ประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษา (หลังเรียน) และประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้ทิมเป็นฐาน โดยจะประเมินภายหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนภาคทดลอง 1 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. แบบทดสอบความรู้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสอดคล้องกับสาระสำคัญของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา ได้แก่ 1) ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ประกอบด้วย การประเมินสภาพร่างกาย การตรวจครรภ์ของหญิงตั้งครรภ์ 2) ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลในระยะคลอด ประกอบด้วย การประเมินสภาพผู้คลอดในระยะรับใหม่ การประเมินความก้าวหน้าของการคลอด การทำคลอด การประเมินทารกแรกเกิด การทำคลอดรก และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลในระยะหลังคลอด ประกอบด้วย การตรวจร่างกายมารดาหลังคลอด และการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โดยใช้ทดสอบก่อนและหลังจากสิ้นสุดการเรียน 1 สัปดาห์ เป็นข้อสอบให้เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน มีจำนวน 36 ข้อ 36 คะแนน การแปลผลคะแนน คือ คะแนน ร้อยละ 60 ขึ้นไป หมายถึง นักศึกษาผ่านเกณฑ์ทดสอบความรู้และคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 หมายถึง นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบความรู้

2. แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยสร้างขึ้นครอบคลุมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 จำนวน 60 ข้อ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 9 ข้อ ด้านความรู้ จำนวน 29 ข้อ ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 7 ข้อ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ โดยแบบประเมินนี้จะให้นักศึกษาประเมินตามการรับรู้ทั้งก่อนและหลังที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทิมเป็นฐาน แบบประเมินเป็นมาตรวัดระดับประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ได้แก่ ควรปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมากที่สุด การแปลผลคะแนน ดังนี้ 3.51-4.00 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้อยู่ในระดับดีมาก 2.51-3.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ในระดับดี 1.51-2.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ในระดับพอใช้ 1.00-1.50 หมายถึง มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามการรับรู้ในระดับควรปรับปรุง (Yaisoon, Rattanaiboon & Chankao, 2016)

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้ทิมเป็นฐาน เป็นแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทิมเป็นฐาน ข้อความประเมินความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน

ด้านกระบวนการจัดการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน จำนวน 25 ข้อ ข้อคำถามเป็นมาตรวัดระดับประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ มีความพึงพอใจในหัวข้อนั้นน้อยที่สุดน้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด การแปลผลคะแนน ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด (Yaisoon, Rattanaiboon & Chankao, 2016)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาและรายละเอียดตามข้อเสนอแนะของอาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลมารดาและทารก 2 ท่าน และอาจารย์พยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน มีค่า IOC เท่ากับ .82 – 1.00 และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชั้นปีที่ 3 ที่มีลักษณะและบริบทคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความรู้ โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่า .95 และคำนวณหาความเที่ยงของแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha's Coefficient) ได้ค่า .85 และ .91 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ (COA No. 073/64 UPHO REC No. 051/64) ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการวิจัย ระยะเวลาการทำการวิจัย หากยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยจะให้เข้าร่วมลงนามในใบแสดงความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ ข้อมูลของอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยจะไม่มีการระบุชื่อของอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่าง การนำเสนอผลงานจะนำเสนอในภาพรวม มีการรักษาข้อมูลเกี่ยวกับอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลความลับของอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างได้เพียงผู้เดียว การเปิดเผยข้อมูลจะทำได้กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการและกำกับดูแลของผู้ศึกษาเท่านั้น ระยะเวลาการทำลายข้อมูลนั้นนับตั้งแต่หลังจากได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ เป็นระยะเวลา 1 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลภายหลังจากการได้รับการรับรองการทำการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรดิตถ์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำการวิจัย จากนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาฝึกภาคทดลองรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน จากการจับฉลากแบบสุ่มอย่างง่าย จากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ทั้งหมด 134 คน
2. ผู้วิจัยนัดหมายนักศึกษาพยาบาลเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือก หากนักศึกษายินยอมเข้าร่วมวิจัยจะให้ลงนามในเอกสารการยินยอม
3. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา

4. ผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนตามกระบวนการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานที่ได้วางแผนไว้ทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ ระยะเตรียมความพร้อม ระยะประเมินความพร้อม และระยะการประยุกต์ใช้

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยตรวจสอบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามครบทุกข้อหรือไม่ และนำแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 และระดับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมและรายด้าน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ด้วยสถิติ paired t-test

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมและรายด้าน ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ด้วยสถิติ paired t-test

4. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานโดยใช้พรรณนาเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 20-29 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 21.07 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.87 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ 88.10 เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.07 – 3.40 เฉลี่ย 2.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .38 ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนก่อนเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็น ร้อยละ 12.26 มีคะแนนเฉลี่ย 14.16 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.40 และหลังเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็น ร้อยละ 98.51 มีคะแนนเฉลี่ย 28.22 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.46 สำหรับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 3.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .62 โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ก่อนการเรียนโดยรวมที่ พบว่า อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 2.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .79 และหากพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการเรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ก่อนเรียนพบว่า ผลการเรียนรู้อยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ย 3.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .62, ค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .63 และ 3.01 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .63 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 ($t=41.071$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (n=36)

	Mean	SD	t	p
ก่อนการใช้รูปแบบ	14.16	3.40	41.071	.001***
หลังการใช้รูปแบบ	28.22	2.46		

*** $p < .001$

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า หลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t=12.966$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (n=36)

	Mean	SD	t	p
โดยรวม				
หลังการเรียนรู้	3.28	.62	12.966	.001***
ก่อนการเรียนรู้	2.71	.79		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม				
หลังการเรียนรู้	3.63	.51	3.785	.001***
ก่อนการเรียนรู้	3.49	.62		
ด้านความรู้				
หลังการเรียนรู้	3.18	.61	17.505	.001***
ก่อนการเรียนรู้	2.35	.67		
ด้านทักษะทางปัญญา				
หลังการเรียนรู้	3.24	.55	4.802	.001***
ก่อนการเรียนรู้	3.01	.63		
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				
หลังการเรียนรู้	3.48	.56	6.454	.001***
ก่อนการเรียนรู้	3.19	.63		
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
หลังการเรียนรู้	3.16	.65	13.423	.001***
ก่อนการเรียนรู้	2.48	.68		

*** $p < .001$

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .66 หากพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .64 ด้านผู้สอน

อยู่ในระดับค่าเฉลี่ย 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .64 ด้านกระบวนการจัดการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานอยู่ในระดับค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .67

อภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานผ่านเกณฑ์และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเรียน อธิบายได้ว่า นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองก่อนเรียน มีการเตรียมตัวก่อนเรียนโดยศึกษาคู่มือและสื่อวีดิทัศน์ของการฝึกภาคทดลอง คู่มือ และสื่อวีดิทัศน์ดังกล่าวได้ผ่านการพัฒนาโดยผู้สอน ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาในหลักสูตร และให้สรุปเนื้อหาของแต่ละฐานด้วยตนเอง และมีการทดสอบความรู้เป็นรายบุคคล และมีการใช้การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยนักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อนที่มีระดับของผลการเรียนที่หลากหลายและร่วมกันค้นคว้าสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้จากแหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม นักศึกษาอภิปรายกลุ่มแลกเปลี่ยนสรุปเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาคู่มือและสื่อวีดิทัศน์ของการฝึกภาคทดลอง และสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปเนื้อหาของแต่ละฐานเป็นรายกลุ่ม ทำให้เกิดเรียนรู้แบบผู้เรียนช่วยเหลือกัน สิ่งเหล่านี้ส่งเสริมทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาของรายวิชาง่ายขึ้นจากการทบทวนความรู้ซ้ำ ๆ กับกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมทางบวกในการนำตนเองด้วยการเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียนซึ่งเป็นแรงเสริมทำให้นักศึกษาได้ศึกษาบทเรียนอย่างสม่ำเสมอและเกิดพัฒนาการของความเข้าใจในเนื้อหาก่อนเข้าชั้นเรียน (Cheng, Liou, Tsai & Chang, 2014) สอดคล้องกับผลของการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้เรื่องการพยาบาลมารดาและครอบครัวในระยะตั้งครรภ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียน และภายหลังการเรียนนักศึกษาทุกคนสอบผ่านตามเกณฑ์การประเมินความรู้ (Yaisoon, Rattanaiviboon & Chankao, 2016) เช่นเดียวกับการศึกษาผลการเรียนแบบทีมเป็นฐานในรายวิชาปฏิบัติทักษะพื้นฐานทางการพยาบาลต่อทักษะการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาฉีดของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 พบว่า หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการเรียน (Jamkrajang & Khumtaveeporn, 2016) และเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ พบว่า การเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานทำให้นักศึกษามีคะแนนการสอบวัดผลการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบบรรยาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sisk, 2011)

กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหลังการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนเรียน และหากพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการเรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น อธิบายได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกการแสดงออกทางด้านความคิด มีความรับผิดชอบต่อการทำงานเป็นทีม โดยทำตามบทบาทที่ตนเองได้รับมอบหมายจากกลุ่ม และทำงานโดยมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมหรือของกลุ่มเป็นสำคัญ ฝึกการแสดงความคิดเห็นฝึกความรับผิดชอบและเรียนรู้บทบาทของตนและผู้อื่นโดยมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมเป็นสำคัญ การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบส่วนบุคคลในการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนและการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม ทำให้เกิดการสะท้อนคิด การอภิปราย และการมีปฏิสัมพันธ์กันอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับผลของการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เรียนแบบใช้ทีมเป็นฐานสามารถส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในทุก ๆ ด้านความรู้ (Yaisoon, Rattanaiviboon & Chankao, 2016; Jamkrajang & Khumtaveeporn,

2016; Wut, Sittiwong & Srikrachang, 2016) การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเน้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม (Michaelsen & Sweet, 2008) นอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ผ่านทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (Frame, Cailor, , Gryka, , Chen, Kiersma & Sheppard, 2015)

เมื่อพิจารณาผลการเรียนรู้แต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ระบุว่าต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตรงต่อเวลา ฝึกความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของกลุ่ม เพื่อจะได้นำความรู้ของตนไปแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกแสดงความคิดเห็น นักศึกษาเกิดการเรียนรู้บทบาทของตนเองและผู้อื่น โดยมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมเป็นสำคัญ 2) ด้านความรู้ อาจเนื่องจากการที่นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเองก่อนเรียน มีการเตรียมตัวก่อนเรียนจากคู่มือและสื่อที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น 3) ด้านทักษะทางปัญญาอาจเนื่องจากกิจกรรมมีการอภิปรายกลุ่มเพื่อค้นหาคำตอบในการทำแบบทดสอบ และนักศึกษาได้สาธิตย้อนกลับในทักษะทางการพยาบาลของรายวิชาต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาเกิดการคิดวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น พัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์การแก้ไขปัญหา 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อาจเกิดจากการมอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม นักศึกษาต้องร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลเพื่อค้นหาคำตอบ เกิดปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกการเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ได้กำหนดให้นักศึกษาคำนวณ ได้แก่ อายุครรภ์ กำหนดวันคลอด ระยะเวลาของการคลอด ประเมินการหดตัวของมดลูกประเมิน Bishop score ประเมิน APGAR score ประเมิน LATCH score ประเมิน Ballard score และนอกจากนี้จะต้องนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการเปรียบเทียบ อ้างอิง เพื่อใช้ในการพยาบาลกรณีศึกษาได้อย่างสมเหตุสมผล จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จึงนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

2. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า หลังการเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 ($t=41.071$) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาผ่านการเรียนรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 เพียงภาคทฤษฎีเท่านั้น ประกอบกับจำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้การสอนแบบสาธิตและสาธิตย้อนกลับไม่สามารถกระทำได้ และลักษณะวิชาแตกต่างจากรายวิชาพื้นฐานทางการพยาบาลที่นักศึกษาได้เรียนมาจึงทำให้คะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนเรียนต่ำกว่าหลังเรียนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม (Frame, Cailor, , Gryka, Chen, Kiersma & Sheppard, 2015) สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้การเรียนแบบทีมในรายวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ 1 หลังการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนแบบทีมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sirirat & Chidnayee, 2009) และมีการศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการพยาบาลมารดาและครอบครัวในระยะตั้งครรภ์ของนักศึกษาพยาบาลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรู้โดยใช้ทีม

เป็นฐานสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Yaisoon, Rattanaiviboon & Chankao, 2016) ผลการศึกษาในครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในขั้นตอนการประเมินความพร้อม จะมีกิจกรรมทดสอบความรู้รายกลุ่มและมีการอภิปรายกลุ่ม นักศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนและร่วมกันสรุปเนื้อหา การที่นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม โดยแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-5 คนต่อกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในทีมที่มีความรู้และประสบการณ์ที่ต่างกันและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทีมเพื่อทำงานให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถทำให้นักศึกษามีความรู้มากขึ้น โดยการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

3. กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า หลังการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t=12.966$) อธิบายได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกแสดงความคิดเห็น ฝึกความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและกลุ่ม และสามารถนำความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม รู้จักแสดงบทบาทของตนเองอย่างเหมาะสม ความรู้และทักษะสามารถเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม (Michaelsen & Sweet, 2008) การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน จึงเป็นวิธีการเรียนที่สามารถพัฒนานักศึกษาได้ครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบและการประยุกต์ใช้ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานต่อผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาพยาบาล พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Morris, 2016) และเมื่อเปรียบเทียบกับการสอนแบบบรรยาย พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถสร้างเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาพยาบาลได้ดีกว่า สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาพยาบาลโดยนักศึกษาประเมินตนเองในกลุ่มที่เรียนแบบใช้ทีมเป็นฐานและกลุ่มที่เรียนแบบเน้นการบรรยาย พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนแบบใช้ทีมเป็นฐานสูงกว่าแบบเน้นบรรยายทุกด้าน

4. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจแก่นักศึกษาในการเรียนรู้ นอกจากนี้นักศึกษาอาจรับรู้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานช่วยให้ตนจำเนื้อหาของบทเรียนได้มากขึ้น จากการทบทวนซ้ำ ๆ กับกลุ่มเพื่อน ทำให้สามารถวิเคราะห์เพื่อค้นหาคำตอบและแก้ไขปัญหาของกลุ่มร่วมกันได้ (Morris, 2016) สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่พบว่า นักศึกษาพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอยู่ในระดับมาก (Saithanu, Thani & Luprasong, 2019) หากพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานด้านนักศึกษาอยู่ในระดับมาก นักศึกษาเกิดความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และการมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และมีความตรงต่อเวลาและมีความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนของตน แสดงว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านผู้สอน การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษา เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และเสริมพลังแก่นักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ จะเห็นได้จากผลของการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ

การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานด้านผู้สอนอยู่ในระดับมาก หากพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาพึงพอใจต่อผู้สอน โดยมองว่าผู้สอนมีการรับฟังและตอบข้อซักถามของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมการเตรียมสอน เปิดโอกาสและกระตุ้นให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น มีการสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาเชื่อมโยงความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้ และผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจน สำหรับด้านกระบวนการของการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยหากพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาพึงพอใจต่อกระบวนการอยู่ในระดับมาก โดยมองว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะที่จำเป็นของรายวิชา เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดความรู้มากขึ้น ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหาให้แก่ นักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกให้นักศึกษามีการประเมินตนเองหรือสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนักศึกษายังมองว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการใช้สื่อที่หลากหลายรูปแบบมาใช้ในการเรียนการสอน (สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน วิธีการวัดผลที่หลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา มีกิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และนักศึกษายังมองว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเหมาะสมกับเนื้อหาของรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 โดยเฉพาะในการเรียนการสอนภาคทดลอง ซึ่งเน้นการฝึกทักษะทางการพยาบาลที่เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ ทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เรื่อง การพยาบาล มารดาและครอบครัวในระยะตั้งครรภ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Yaisoon, Rattanaiviboon & Chankao, 2016)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการจัดทำและพัฒนาสื่อการสอนโดยเฉพาะในการเรียนการสอนภาคทดลอง โดยจะต้องพิจารณาเนื้อหาของคู่มือและสื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และควรผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ช่วยส่งเสริมผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ดี นำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวกับการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ โดยเฉพาะในการฝึก รายวิชาภาคปฏิบัตินำไปสู่การดูแลทางด้านสุขภาพของมารดาและทารกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสามารถนำมาใช้ได้สำหรับห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีผู้เรียนมากกว่า 100 คน โดยทำการละเลผลการเรียนแต่ละทีมจะมีลักษณะเหมือนกันคือ มีผู้เรียนที่มีคะแนนสูง ปานกลางและต่ำคละกัน ผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์และอภิปราย และควรใช้ทีมเดิมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการตามปัญหาที่พบ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนควรจัดทำคู่มือการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานสำหรับผู้เรียนและปฐมนิเทศก่อนการเรียนทุกครั้ง ผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ

3. ควรนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอนภาคทดลองและรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลสาขาอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการส่งเสริมผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้ทีมเป็นฐานกับการเรียนการสอนรูปแบบอื่น ๆ เพื่อเป็นการค้นหารูปแบบการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล
2. ควรศึกษาและพัฒนา รูปแบบการสอนวิธีอื่น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในแต่ละด้าน โดยเฉพาะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านความรู้

References

- Cheng, C.Y., Liou, S.R., Tsai, H.M. & Chang, C.H. (2014). The effects of Team-Based Learning on learning behaviors in the maternal-child nursing course. *Nurse Education Today*, 34, 25-30.
- Frame, T. R., Cailor S. M., Gryka, R. J., Chen, A. M., Kiersma, M. E. & Sheppard, L. (2015). Student perceptions of team-based learning vs traditional lecture-based learning. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 79(4), 51.
- Higher Education Commission Ministry of Education. Announcement of the higher education commission re: guidelines for compliance with the national higher education qualifications framework. 2017. (in Thai).
- Jamkrajang, T. & Khumtaveeporn, P. (2016). Effect of team - based learning in basic nursing skill practicum on nursing care skill for patient with medication injection in the Second-year nursing students. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 17(2), 194-200. (in Thai).
- Michaelsen, L.K. & Sweet, M. (2008). The essential elements of team-based learning. New Directions for Teaching and Learning. Inc. Published online in Wiley Interscience.
- Michaelsen, L.K. & Sweet, M. (2011). Team-based learning. *Wiley Online Library*, 128, 41- 51.
- Morris, J. (2016). The use of team- based learning in a second year undergraduate preregistration nursing course on evidence-informed decision making. *Journal of Nursing Education and Practice*, 21, 23-28.
- Neamsakul, W. (2017). The first time experiences to assist in childbirth of the third year nursing students. *Boromarajonani College of Nursing Uttaradit Journal*, 9(2), 1-17. (in Thai).
- Panich, W. (2012). The way to enhance learning for the students in the 21st Century. Sodsri-Saritwong Foundation, Bangkok. (in Thai).
- Saithanu, K., Thani, S. & Luprasong, S. (2019). Effect of team-based learning on learning outcomes according to Thai qualifications framework for higher education for

- nursing students in the topic of therapeutic relationship. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(3), 343-352. (in Thai).
- Santanavanich, C., Pumpuang, W. & Thavorn, T. (2015). The evaluation of team-based learning process in nursing students: learning outcomes in accordance with Thai qualification framework, feasibility, and readiness assurance of students. *Journal of Nursing Science*, 33 (1), 37-47. (in Thai).
- Saraketrin, A., Rongmuang, D., Chantra, R. (2019). Nursing education in the 21st century: competencies and roles of nursing instructors. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(1), 12-20. (in Thai).
- Sirirat, N. & Chidnayee, S. (2009). Effect of team-based learning in nursing care of persons with Health problems 1 on achievements and critical thinking in nursing students. *Journal of Health Science*, 3(2), 32-40. (in Thai).
- Sisk, R. J. (2011). Team-based learning: systematic research review. *Journal of Nursing Education*, 50(12), 665-669.
- Wut, R., Sittiwong, S. & Srikrachang, C. (2016). The effects of team based learning to enhance learning outcomes under Thai qualifications framework for higher education and self-direction in adult learning of students nurses. *Journal of Nursing, Public Health and Education*, 17(3), 69-80. (in Thai).
- Yaisoon, S., Rattanaiboon, P. & Chankao, C. (2016). Effects of team-based learning on knowledge and perceived learning outcomes in antenatal care of nursing students. *Thai Red Cross Nursing Journal*, 9(2), 73-87. (in Thai).